

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІ ПІА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІА НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІА ПОРЯДКУ*

Отже, прийняття та реалізація законопроекту дозволить посилити кримінальну відповідальність за діяння, які внаслідок порушення вимог санітарних і протиепідемічних норм та правил призвели до реальної загрози життю і здоров'ю людей чи до їх смерті, до виникнення масових інфекційних захворювань чи інших тяжких наслідків.

Суспільна небезпека злочину полягає в тому, що особа, порушуючи відповідний нормативний режим, створює небезпеку для поширення інфекційних захворювань та масових отруєнь серед населення.

Всього в 2020 році, за можливе порушення правил карантину на території України, працівниками Національної поліції було складено 3566 адміністративних протоколів та відкрито 44 кримінальних проваджень.

Жодного вироку суду ще не було винесено за такі злочини. Це означає, що в рамках кримінального судочинства до відповідальності ще нікого не притягнули. Однак, це не свідчить про те, що такі справи не дійдуть до суду. Так, механізм притягнення до кримінальної відповідальності дещо складніший, аніж механізм притягнення до відповідальності за адміністративні правопорушення. Не дивлячись на це, вже можна зробити припущення, кого будуть притягувати до кримінальної відповідальності. Виходячи із відомостей, які вже містяться в судовому реєстрі, це будуть переважно місця масового відвідування, в яких завідомо може бути спричинено поширення хвороби. Це можуть бути заклади громадського харчування, басейни, лазні фітнес-центри, оскільки такі місця містять найбільший ризик масового зараження. Щодо ряду таких закладів вже є відкриті кримінальні провадження за порушення карантинного режиму та надання послуг закладами громадського харчування під час карантину. Слід звернути увагу, що судова практика з розгляду кримінальних та справ про адміністративні правопорушення лише починає своє формування, і з часом лише буде вдосконалюватися. Тому, будемо слідкувати за подальшим розвитком судової практики в рамках порушень карантинного режиму.

Степанова Діана Олександрівна,
курсант 2-го курсу ННІ №3 НАВС
Науковий керівник: Мостепанюк Л.О.,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри
кримінального права Національної академії
внутрішніх справ, підполковник поліції

***ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ
(ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОСТУПКУ)***

Чинний Кримінальний кодекс України був прийнятий Верховною Радою України 05 квітня 2001 року, а набув чинності 01 вересня 2001 року. Із цього моменту зазначений законодавчий акт неодноразово редагувався. Однією з

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІЛ НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ПОРЯДКУ*

багатьох змін було прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень», який підтримали 328 народних депутатів, внаслідок чого він був підписаний Президентом України 22 листопада 2018 року.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» до чинного Кримінального кодексу України було внесено зміни, якими було запроваджено інститут кримінального проступку. Прийняття даного Закону викликано необхідністю законодавчого врегулювання застосування положень нового Кримінального процесуального кодексу України стосовно особливостей досудового розслідування кримінальних проступків та їх судового розгляду. Закон мав набути чинності 01 січня 2020 року, але Верховна Рада України ухвалила закон про відтермінування запровадження інституту кримінальних проступків, який враховує пропозицію Комітету з питань правоохоронної діяльності про відтермінування часу вступу в дію інституту кримінальних проступків до 1 липня 2020 року.

Згідно з даним Законом, кримінальний проступок є одним з видів кримінального правопорушення, за вчинення якого передбачено кримінальну відповідальність. Кримінальним проступком пропонується позначати діяння (дію чи бездіяльність), за вчинення якого передбачено основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян. або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Цікаво, що за готування до вчинення кримінального проступку (на відміну від злочину) особа не притягатиметься до відповідальності.

Як раніше зазначав заступник міністра внутрішніх справ Вадим Троян, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» дозволить розслідувати нетяжкі злочини за спрощеною процедурою, що сприятиме зменшенню навантаження на органи досудового слідства. Так, розслідування кримінальних проступків буде проводитися у формі дізнання зі спрощенням процедури, включаючи скорочені строки – не більше 72 годин з моменту повідомлення особі про підозру чи затримання, або в інших випадках у строк до одного місяця.

Якщо ж говорити про те, хто саме розглядатиме справи, то тут наявна ситуація, що не зазнала значних змін. Дізнання здійснюватиметься поліцейськими, уповноваженими особами Служби безпеки України, органів, які контролюють додержання податкового законодавства, представниками Державного бюро розслідувань, Державної кримінально-виконавчої служби України та Національного антикорупційного бюро.

Запровадження інституту кримінального проступку змінює і застосування такого запобіжного заходу як затримання особи. У зв'язку із

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІІ ТА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІЛ НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ПОРЯДКУ*

зменшенням ступеня суспільної небезпеки, обмеження прав підозрюваних, у тому числі затримання особи, буде застосовуватися набагато рідше, ніж зараз. Такий запобіжний захід, як затримання підозрюваного у вчиненні кримінального проступку на одну добу, може бути застосований у разі, якщо особа перебуває у нетверезому стані і своїми діями створює небезпеку для оточуючих. Якщо ж говорити про затримання особи на 72 години, то воно може бути застосоване лише, якщо порушник у відповідь на вимогу правоохоронця припинити протиправну поведінку чинить опір або ж продовжує вчинення проступку або намагається втекти.

Також слід зауважити, що Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» наділяє уповноважену особу правом до внесення відомостей про вчинення кримінального проступку невідкладно провести огляд місця події, відібрати пояснення, провести медичне освідування, зняти показники з технічних пристроїв.

Важливим питанням, яке висвітлюється в даному Законі, є здійснення судового процесу. Після направлення прокурором обвинувального акту до суду, останній протягом 5 днів має розглянути справу. Якщо обвинувачений визнає свою вину та не має наміру оспорювати встановлені в ході дізнання обставини, суд може розглянути провадження щодо нього без виклику учасників до зали судових засідань. При закінченні відбуття покарання особа, яка була притягнута до кримінальної відповідальності за вчинення кримінального проступку, вважатиметься такою, що не має судимості.

Крім вищезазначеного, кримінально караним діянням, нехай і не тяжким, тепер стане таке адміністративне правопорушення, як керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Відповідно до цього у Кримінальному кодексі має з'явиться нова стаття 286-1, яка передбачатиме покарання у вигляді штрафу від 17 до 34 тис. грн. і накладення заборони керувати транспортними засобами терміном до трьох років; а при повторному вчиненні такого ж проступку верхня межа штрафу може сягати до 51 тис. грн. із заборною керувати від 2 до 3 років.

Отже, прийняття, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» та запровадження ним інституту кримінального проступку є доцільним, тому що це забезпечить вдосконалення діяльності органів досудового розслідування та усіх органів державної влади загалом. Даний Закон має на сам перед змінити відношення водіїв до керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, за ці дії притягатимуть до кримінальної

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІ ПІА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІА НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІА ПОРЯДКУ*

відповідальності, що потягне за собою позитивні зміни на дорозі, та збереже багато життів.

Список використаних джерел:

1. Дроздова О. Кримінальні проступки: 5 аспектів новели, які мають розуміти усі українці. Публікація від 23 листопада 2018.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22 листопада.2018р. № 2617-VIII *Відомості Верховної Ради*, 2019, № 17, ст.71
3. Шатарська Т. Кримінальні проступки: основні аспекти. Публікація від 22 травня 2019.
4. Кримінальний Кодекс України від 05 квітня 200р. № 2341-III *Відомості Верховної Ради України*, 2001, № 25-26, ст.131 (редакція від 20 березня 2020р.)
5. Електронний ресурс: Режим доступу - <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2830351-rada-vidklala-zaprovadzenna-institutu-kriminalnih-prostupkiv.html>
6. Електронний ресурс: Режим доступу - <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2688272-zakon-pro-novu-klasifikaciju-kriminalnih-porusen-opublikuvav-golos-ukraini.html>
7. Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В.В. Чернея, В.В. Сокурєнка; упоряд. О.М. Джужа, О.М. Литвинов. Харків – Київ : Харк. нац. ун-т внутр. справ : Нац. академ. внутр. справ, Кримінолог. Асоціація України, Золота миля. Харків, 2017. 804 с.